

ΜΗΧΑΝΕΣΑΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἀπ᾽ ἧς ἡ δὲ, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΗΓΕΜΩΝ

Καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις ἐσωτερικῶν κρίσεων, καθ' ὅλας τὰς κρίσιμους στιγμὰς τῆς ἱστορίας του, τὸ "Ἔθνος παρ' ἡμῖν ἀρέσκειται νὰ στρέφῃ τὰ βλέμματά του ἀνήσυχὰ πρὸς τὸ μέρος ἔνθα κυματίζει ἡ βασιλικὴ σημαία. Εἴτε καθ' ἕξιν, εἴτε ἐξ ἀνατροπῆς, εἴτε ἐξ ἰδιοσυγκρασίας συμβαίνει τὸ τοιοῦτον, ἀδιάφορον ! Ὁμοίως πρὸς ναυαγὸν ὅστις πλήρης ἐπιθανατίου ἀγωνίας πειράται νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ἀκτὴν, τὸ ἀντικείμενον τῆς σωτηρίας του, οὕτω καὶ ὁ λαὸς στρέφει πρὸς τὴν Βασιλείαν, μετὰ τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης ὅτι θὰ ἀνεύρῃ ἀνακούφισιν εἰς τὰ δεινὰ του ἐν αὐτῇ ἀνὰ ζήτων τὴν ἐσχάτην καταφυγὴν. Τοῦτο δὲ γίνεται καθόσον ὁ λαὸς γνωρίζει τὰ προνόμια καὶ τὰ σωστικὰ ὅπλα, ἅτινα τὸ σύνταγμα ἐναπέθεσεν ἐν ταῖς χερσὶ τῆς Βασιλείας, καὶ ἰδοὺ διατί ὁ λαὸς ἐν κρίσιμους στιγμαῖς καὶ ἐν ἐθνικαῖς ταλαιπωρίαις, δὲν διστάζει ὁμοθυμαδὸν νὰ ἐρωτᾷ, «τί θὰ κάμῃ ὁ Ἡγεμὼν»;

Ἄλλ' εὐρισκόμεθα πράγματι εἰς μίαν τῶν κρίσιμων τούτων στιγμῶν ; Καὶ τάχα μήπως ἀπατώμεθα ἐπὶ τῆς πραγματικότητος τῶν αἰσθημάτων, ὧν ἐμφορεῖται σήμερον ὁ Τόπος ; Ὡς πρὸς τοῦτο, ἃς μᾶς ἀπαντήσωσιν ὅσοι ἔχουσι τὴν ἕξιν νὰ ἀναγινώσκωσιν ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ λαοῦ. Ἄς μᾶς εἴπωσιν, ἐὰν ἔχωσι τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τοῦ τοσοῦτον αὐθορμήτου καὶ ἐπανειλημμένου τῶν διαμαρτυρήσεων, αἰτινὲς βροχηδὸν ἀπανταχόθεν ἐπέρχονται, ἐὰν, ἐνδοιάζωσιν ὡς πρὸς τὴν πικρὰν μεταμέλειαν ἥτις πάντας κατέλαβε, καὶ ἐὰν δυσπιστῶσιν εἰς τὴν ὀργήν, ἥτις ὑποκώφως μαίνεται καὶ βρυχᾷται. Οἱ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ὑποκρίνονται, εἶναι ἀληθῆς, ὅτι οὐδὲν ἐν τούτοις διορῶσι. Διαμένουσιν ἀναισθητοὶ, τὸ εἰξεύρομεν, χλευάζοντες καὶ καταφρονούντες μάλιστα τὰς ἐνεργητικὰς ταύτας διαδηλώσεις τοῦ δημοσίου φρονήματος, καθ' ὅσον αὐτοὶ κατέλαβον τὴν ἐξουσίαν ἀπλῶς καὶ μόνον πρὸς διευθέτησιν τῶν υποθέσεων των, καὶ δὲν ἐννοοῦσι νὰ ἀποχωρήσωσι τῆς ἀρχῆς, εἰμὴ ἀφοῦ συμπληρώσωσι τὸ ἔργον τῆς φοβερᾶς αὐτῶν θυσίας, ἢ ἀφοῦ ἡ δημοσία ἀγανάκτησις τοὺς ἐκδιώξῃ ἀπὸ τοῦ Ναοῦ τῆς Πατρίδος, ὅπως ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ μαστιγίου ἐξεδιώξε ἀπὸ τοῦ Ναοῦ τοῦ Πατρός του τοὺς ἐν αὐτῷ πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας....

Τὸ δ' ἐπιστέφον ὅλον τοῦτον τὸν χεῖμαρρον τῶν διαμαρτυρήσεων εἶναι πρὸ πάντων οἱ φόροι. Δὲν ἐννοοῦμεν ποσῶς νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ λαὸς παρ' ἡμῖν εἶναι φύσει δυσάγωγος. Δυστυχισμένε λαέ !

Ἡ ἱστορία τούναντίον μᾶς διδάσκει ὅτι οὐδέποτε ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ βασιλείου ἡρνήθη τοῦ νὰ ὑποκύψῃ εἰς οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν, ὅσω βαρεῖα καὶ ἀν ἦτο, καὶ πάντοτε ὁσάκις ἡ ἀνάγκη παρέστη, συνεμορφώθη πρὸς πάντα, σχεδὸν ἀπροσκόπτως καὶ σχεδὸν ἀγογγύστως *Bos suetus aratro*. Ἐσχάτως ἀκόμη ὑπέφερε τὸν βαρύτερον τῶν φόρων, τὸν φόρον τοῦ αἵματος μετ' αὐταπαρνήσεως, ἀνωτέρας παντὸς ἐπαίνου, καθόσον εἶναι πασίγνωστον ὅτι ὁλόκληροι οἰκογένειαι ἐπὶ μακροὺς καὶ θλιβεροὺς μῆνας ἐστερήθησαν τοῦ μόνου αὐτῶν στηρίγματος καὶ πλείστα ὅσαι εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐσχάτην πτωχίαν. Καὶ ἐὰν τότε εἶδομεν ἐκτροπὰς τινας ἀπὸ τοῦ καθήκοντος, τοῦτο ἐπίσης ὀφείλομεν εἰς τὰς παροξύνσεις τῆς τρικουπικῆς πολιτικῆς, καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς κακῆς πίστεως ἀνθρώπους οἵτινες ὡς ἀντιπολιτευόμενοι ἐνόουν τὸ πᾶν νὰ παραλύσωσιν ἐπὶ προσωπικῷ καὶ ἐγωϊστικῷ σκοπῷ. Ὁ λαὸς ὅθεν παρ' ἡμῖν εἶναι λίαν εὐάγωγος καὶ χειροθήνη. Εἰξεύρετε ὅμως διὰ τί σήμερον ὁ λαὸς οὗτος διαμαρτύρεται μετὰ τοσαύτης δριμύτητος, καὶ διὰ τί ἐνόμισεν δέον νὰ καταφύγῃ μέχρι τῶν βαθμίδων τοῦ θρόνου ; Τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ζητοῦντες τὰς μεγάλας ταύτας παρ' αὐτοῦ θυσίας, ἐστερήθησαν τοῦ πρὸς τοῦτο δικαιώματος, καθόσον ἀναξίως τὸν ἐξηπάτησαν, καθόσον ἐκάστη τῶν πράξεων των φέρει τὴν ἀνεξάλειπτον σφραγίδα, τὸ ἀνεξίτηλον στίγμα τῆς πολυειδοῦς ψευδολογίας των. Ἀπὸ ἑνδεκα ἡδὴ μηνῶν, ἄνευ αἰσχύνης καὶ ἄνευ τύψεως, διαπράττουσι τὰ ὀργιὰ των πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ἐκπλήκτου κόσμου, καὶ σήμερον ἀκόμη ζητοῦσι νὰ ἀπατήσωσι τὸν δυστυχῆ τοῦτον λαόν, καὶ νὰ τοῦ ἀφαρπάσωσι κάμποσα ἐπὶ πλέον ἑκατομμύρια ὅπως τὰ χρησιμοποίησωσιν ἀχνίζοντα ὅλως, εἰς τὴν τράπεζαν ἐκείνην τῆς ὁποίας ὅλαι αἱ δαπάναι πληρόνονται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ τῆς ὁποίας ὅλα τὰ πολυποικίλα ἐδέσματα παρατίθενται διὰ τινὰς εὐνοουμένους ! Ὡ ! πόσον ὁ τόπος θὰ αἰσθάνεται σήμερον τὴν πλάνην του ! Il n' a rien fait pour moi : j' avais tout fait pour lui ! ἕκαστος μετ' ἀπελπισίας ἀναφωνεῖ. Μεθ' ὁπόσης ἀδημονίας ὁ Τόπος ἀναμένει τὴν στιγμὴν ὅπως τιμωρήσῃ παραδειγματικῶς τοὺς τολμήσαντας μέχρι τοιούτου βαθμοῦ νὰ περιπαίξωσι τὴν εὐπιστίαν του. Ἡδὴ ἀπανταχόθεν ἀ-

κούμεν ἀναπεμπομένας πανδήμους εὐχάς: «Δὲν θέλομεν πλέον ἀνθρώπους πλήρεις ἐμφάσεως. τῶν ὁποίων τὸ στόμα εἶναι κατὰκορον ψευδῶν ἐπαγγελιῶν, ἡ δὲ καρδιά καθηλωμένη ὑπὸ τῆς πονηρίας. Μακρὰν ἀφ' ἡμῶν οἱ ἐπικίνδυνοι καυχῆμαί, οἱ ἔχοντες τὴν γλῶσσαν θυροβώδη, τὴν δὲ χειρονομίαν ἀπειλητικὴν, καὶ οἵτινες δὲν διεφθίμζον τοσοῦτον ὑψηλοφώνως ὅλας τὰς ἀρετὰς τῶν εἰμὴ ὅπως δύνανται νὰ διαπράττωσιν τὰ ὀνειδῆ! Μακρὰν ἀφ' ἡμῶν οἱ ἀνθρώποι, οἵτινες δὲν ἐδείχθησαν τολμηροὶ εἰμὴ ἐν τῷ κακῷ, καὶ οἵτινες μετεχειρίσθησαν ὅλην αὐτῶν τὴν δύναμιν ὅπως καταθλίψωσι τὸν λαὸν καὶ διευθύνωσι κατ' αὐτοῦ σωρείαν πραξικοπημάτων, ἅτινα θὰ τὸν ἀγάγωσιν εὐθὺ πρὸς τὸν ὄλεθρον. Δότε μας ἄνδρες μετριοπαθεῖς, πρακτικοὺς, σεμνοὺς καὶ φρονίμους, ἄνδρας διασώζοντας τὴν ἀγνότητά τῆς αἰδοῦς, ὑποσχομένους μὲν ὀλιγώτερα, παρέχοντας δὲ περισσώτερα, ἄνδρας ἐπὶ τέλους οἵτινες ἐὰν ἐμελλοῦν νὰ πέσωσι, θὰ ἔχωσι τὸ θάρρος νὰ πέσωσιν ἐντίμως!»

Τοιαύτη εἶναι ἡ θέσις τοῦ ὑπουργείου. Καταπεσὼν ἐν τῇ συνειδήσει τῆς χώρας, δὲν ζῇ ἐν τῇ Βουλῇ, εἰμὴ ἕνεκα περιστάσεων καθαρῶς τυχαίων, ἀλλ' ἀτυχῶν, ἐκ τῆς ἀσθενείας δηλονότι ἐπιφανοῦς πολιτευτοῦ καὶ τῆς ἐντεῦθεν προκυπτούσης συγχύσεως ἐν ταῖς τάξεσι τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἡ πλειοψηφία τοῦ ὑπουργείου, ἐφ' ἣ δὲν τολμᾷ πλέον τοῖτο νὰ καυχᾶται, δὲν εἶναι εἰμὴ φαινομενικὴ, λαμβανομένη ὑπ' ὄψιν ὅτι φίλοι αὐτοῦ δυσανασχετοῦσι νὰ προσέρχωνται εἰς τὰς συνεδριάσεις. Ἡ πλειοψηφία αὐτοῦ στηρίζεται ἐπὶ στανίδος σεσαθρωμένης, ἐπὶ τῆς λίαν ὑπόπτου δηλονότι ἀφοσιώσεως τῶν λεγομένων βουλευτῶν τῆς Θεσσαλίας, οἵτινες κυρίως εἰπεῖν οὐδὲν ἀντιπροσωπεύουσι. Ὅτι δὲ οὐδὲν ἀντιπροσωπεύουσι τὸ εἶδομεν πλέον ἢ πλειστάκις, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὸ εἶδομεν χθές, ὅτε ὠχρότεροι καὶ μᾶλλον ὑποτετιμημένοι τῶν χαλκίνων νομισμάτων προσῆλθον ἵνα ψηφίσωσι τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον κατὰ διατάγην τοῦ κυρίου τῶν, ἄνευ δὲ συστολῆς κατέδειξαν τοῖς πᾶσιν ὅτι δι' οὐδὲν ἄλλο ἐνδιεφέροντο εἰμὴ διὰ τὰ ἄτομά τῶν, καὶ ὅτι ἐν τῷ κοινοβουλίῳ οὐδὲν ἕτερον ἀντιπροσώπευον εἰμὴ τὰ ἑαυτῶν συμφέροντα καὶ τὰς ὁρέξεις τῶν. Εἰς τιμὴν δὲ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος λέγομεν ὅτι ἐὰν ἐξηρτάτο ἀπ' αὐτῶν ὁ τόπος ἤθελεν ἦδη σωθῆ. Τὸ ὑπουργεῖον ἤθελε μειονοψηφεῖ ἐν τῷ κοινοβουλίῳ, ὡς ἤδη μειονοψηφεῖ καὶ ἐν τῇ Ἑθνικῇ συνειδήσει, καὶ στηριζόμενός τις ἐπ' αὐτῶν θὰ ἠδύνατο ἀψευδῶς νὰ εἴπῃ: Δὲν ὑφίσταται πλέον Κυβέρνησις!

Ἐὰν πάντες ἡμεῖς συγχινούμεθα ἐξ αὐτῆς τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ὑπὲρ πάντα οἷον δῆποτε ἄλλον βεβαίως θὰ συγκινηθῇ, ὁ προεξάρχων ἐν τῇ διευθύνσει τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων, ὁ Βασιλεὺς. Ὅσοι καὶ ἂν συνείθισεν νὰ συλλογίζηται τὰς ἐλαχίστας θλιβεράς ἐντυπώσεις τοῦ λαοῦ του, δὲν δύναται τὴν φορὰν ταύτην ἰδιαίτατα νὰ μὴ καταπλαγῇ. Διότι οὐδέποτε ἐπικλήσεις μᾶλλον ἐνδελχεῖς καὶ μᾶλλον θερμαὶ δὲν τῷ ἀπηυθύνθησαν ὅσον ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσιν· οὐδέποτε ἱκεσίαι πολυπληθέστεραι καὶ δημοθυμώτεραι δὲν διετάραξαν τὴν γαλήνην τοῦ θρόνου. Ἀναφοραὶ ἐπὶ ἀναφορῶν, αἰτήσεις ἐπὶ αἰτήσεων σωρηδὸν ἀφ' ὅλων τῶν γωνιῶν τῆς χώρας ἀπηυθύνθησαν, ὅπως διαμαρτυρηθῶσι κατὰ τῶν ταμειυτικῶν μέτρων τοῦ ὑπουργείου, κατὰ τρόπον ὅστις πλέον οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν καταλείπει περὶ τῆς φύσεως τῶν αἰσθημάτων τῶν ἐμπνεόντων τοὺς ὑπηκόους του. Ἀναντιλέκτως θὰ ἀδημονεῖ καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ τοῖς συμβαίνουσιν, διότι εὐρίσκεται ἀπέναντι τῆς ὀδυνηροτέρας τῶν θέσεων, ἀπέναντι τῆς μᾶλλον ἀμυχάνου ἀπορίας. Νὰ μὴ λάβῃ οὐδόλως ὑπ' ὄψιν τὰς τόσον σαφεῖς καὶ

τόσον ἐκφραστικὰς ἐκδηλώσεις τῆς θαλήσεως τοῦ ἔθνους, βεβαίως δὲν δύναται. Ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐξακολουθῇ τιμῶν διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀνθρώπου οὕτως ἀσεβήσαντας κατὰ τῆς Πατρίδος, ἐπίσης καθ' ἡμᾶς δὲν δύναται. Ἐνεκα τούτου ἐὰν ἐπετρέπετο ἡμῖν νὰ ἐκφράσωμεν τὰς σκέψεις ἡμῶν, μεθ' ὅλης τῆς παρήρησίας ἣν ἐπιβάλλει ἡμῖν ἡ πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς Βασιλείας εὐλάβεια, θὰ ἐλέγομεν:

«Μεγαλειότατε! συνέλθετε εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς· διότι ἡ στιγμή εἶναι λίαν κρίσιμος. Ἡ βασιλεία δὲν καταδικάσθη νὰ τήκεται καὶ καταρρεῇ ὡς σεσαθρωμένον οἰκοδόμημα. Εἶναι ὁ θεσμὸς αὐτῆς ἡ προσωποποιήσις ἡ μᾶλλον ζωντανὴ τῆς ἐθνικῆς θαλήσεως καὶ τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου. Δὲν εἶναι σικὰ νεκρὰ ἄνευ ἐπιδράσεως σωστικῆς καὶ τελεσφόρου ἐπὶ τῶν δημοσίων πραγμάτων. Ἐπωφελήθητε λοιπὸν τὴν πρῶτην εὐκαιρίαν καθ' ἣν θέλει ὑποφώσκει ἐπὶ τοῦ ἐσκοτισμένου καὶ νεφελώδους ἡμῶν ὀρίζοντος ἡ ἐλαχίστη ἀκτίς φωτός, ὅπως ἐξέλθῃτε ἀπὸ τῆς πολυσάλου ταύτης θαλάσσης, ἐφ' ἧς φέρονται ἀπαίσιοι κυβερνήται, ἀνεκδιήγητα ἐπαγαγόντες ἡμῖν δεινὰ. Συνέλθετε εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς! Ἰσχυροποιήσατε πάντα δυνάμενον ἵνα πατάξῃ τὸ νῦν κρατοῦν σύστημα, ἀπαλλάξῃ δὲ καὶ τὸ ἔθνος καὶ τὸν θρόνον ἀπὸ δεινοτέρων συνεπειῶν, ὅπως μὴ λεχθῇ ἡμέραν τινὰ ὅτι ἡ Μεγαλειότης σας δὲν ἔκρινε σκόπιμον νὰ συγκινηθῇ ἀπέναντι τῶν οἰμωγῶν καὶ ὅλων τῶν κραυγῶν τῆς ὀδύνης τῶν ἐξερχόμενων ἀπ' αὐτῶν τῶν σπλάγγων τοῦ λαοῦ!»

Εὐρώτας.

ΒΟΥΛΗ

Δευτέρα—31 Ἰανουαρίου.

Ἡ συζήτησις ὑπῆρξεν ἑκτακτος διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι διεξήχθη τακτικώτατα. Οὐδεμία παρένθεσις ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ διετάραξε τοὺς κύκλους τῆς ὁ κ. Δημητρακῆς, —καὶ θὰ ἤρκει μόνος οὗτος νὰ ἐπεξηγήσῃ τὴν ἡρεμίαν, —ἐτήρησεν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους συγκινητικὴν σιγὴν. Ὁ κ. Δεληγιάννης, ὅταν ἔφρασεν ἡ ἐβδόμη, ἀντὶ ὡς συνήθως, νὰ ἀναβιάσῃ τὸν πῖλον τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του πρὸς ἀναχώρησιν, ἀνεβιάσεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ βήματος· διότι μὲ συγχωρεῖτε νὰ σᾶς εἴπω ὅτι ποτὲ, οὐδέποτε ὁ κ. Δεληγιάννης ἐν ταῖς κοινοβουλευτικαῖς αὐτοῦ ἀγορεύσεσιν ἀποχωρίζεται τοῦ πῖλου του, τὸν ὁποῖον ἔχει πάντοτε ὑπ' ὄψιν του, ὡς νὰ ἐξάγῃ ἐξ αὐτοῦ τὰς ιδέας του, καὶ ὅχι ἐκ τῆς κεφαλῆς του.

*

Λοιπὸν, bis: ἡ συνεδρίασις ἦτον ἑκτακτος, διότι ἦτο τακτικὴ. Ἡ ἀντιπολιτεύσις εἶχεν ὀρεξίν συζητήσεων, καὶ ὅχι ἀποχωρήσεων· ἀφ' ἑτέρου ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ ἀντιμετρηθῇ βῆμα πρὸς βῆμα μετὰ τῶν ἀντιπάλων τῆς ἐν τῷ σταδίῳ τῶν λόγων, καὶ ὅχι ὡς ἄλλοτε, σιωπῶσα καὶ ὑποβλέπουσα τὴν ἐμιλητικότητα τῶν ἐναντίων· καὶ τοῦτο οὐχὶ τόσον διὰ τὴν σπουδαιότητα τοῦ προκειμένου ζητήματος, ὅσον διὰ τὴν σπουδαιότητα τῶν Θεσσαλῶν βουλευτῶν τῆς, τῶν ὁποίων ὥφειλε νὰ ἐδραιώσῃ τὴν διασεισθεῖσαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν πίστιν, ἐπὶ νομοσχεδίου τόσον